

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

06 06 2018

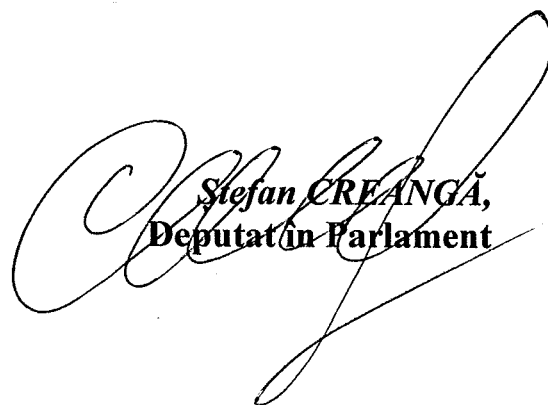
Șt.C nr. 252

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexe:

- 1. Proiectul de lege,*
- 2. Nota informativă.*

**Ștefan CREANGĂ,
Deputat în Parlament**

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
O.D.P. Nr.	<u>186</u>
<u>06</u> <u>06</u>	2018
Ora	

LEGE

privind modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – La articolul 1 alin.(2) al Legii nr.1295/2002 privind Zona Economică Liberă „Ungheni-Business” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.113-114, art.898), cu modificările ulterioare, cuvintele „un teren de 351,7 ha” se substituie cu textul:

„a) un teren de 25,02 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale 9201104459, 9201104550, 921104318, 9201104198, 9201104300, 9201104518, 9201104495, 9201104499, 92011040322, 9201104553, 9201104516, 9201104237, 9201104534, 9201104321, amplasat în mun. Ungheni;

b) un teren de 4,64 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale 9201105075, 9201105018, 9201105020, amplasat pe str. Națională nr. 115, mun. Ungheni;

c) un teren de 0,73 ha, cu numărul cadastral 9201105003, amplasat pe str. Industrială nr. 5, mun. Ungheni;

d) un teren de 11,73 ha, cu numărul cadastral 9277000011, amplasat în extravilanul com. Zagarancea;

e) un teren de 19,1803 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale 9201105135, 9201105136, 9201105148, 9201105010, amplasat pe str. Ghenadie Cristiuc, 1, mun. Ungheni;

f) un teren de 32,2695 ha, cu numărul cadastral 25442010170, amplasat în extravilanul comunei Tuzara, raionul Călărași;

g) două terenuri: cu suprafața de 23,7083 ha, cu numărul cadastral 6001305036, amplasat pe str. Sfântul Gheorghe, orașul Nisporeni și cu suprafața de 2,4070 ha, cu numărul cadastral 6001203168, amplasat pe str. Toma Ciorba, 2, orașul Nisporeni”.

Art.II. – Articolul 1 din Legea nr.625/1995 cu privire la Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 3 octombrie 2006), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) un teren de 17,89 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale, 0111222033, 011122203301, 011122203302, 011122203303, 011122203304, 011122203305, 011122203306, 011122203307, 011122203308, 011122203309, 011122203310, 011122203311, 011122203312, 0111222052, 011122205201, 011122205202, amplasat pe str. Industrială 3 și 3/1, orașul Sîngera.”

Art.III. – Articolul 1 din Legea nr.26 din 4 martie 2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.39-40, art.105), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul (2):

litera a) se completează cu textul „și două terenuri adiacente: cu suprafața 1,32380 ha, numărul cadastral 0300205284, amplasat pe str. Dovator 86 a, mun. Bălți și cu suprafața 1,23 ha, numărul cadastral 03002050074, amplasat pe str. Dovator 86 mun. Bălți”;

la lit. (c) cifra „110,00” se substituie cu cifra „90,00”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) un teren cu suprafața de 6,0158 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale 8001105079, 8001105110, 8001105092, amplasat str. Miron Costin, 2, mun. Strășeni.”;

litera (k) se completează cu textul „și două terenuri adiacente: cu suprafața 0,27030 ha, numărul cadastral 1701124076, amplasat pe str. Muncii 4/a, mun. Cahul și suprafața 0,13240 ha, numărul cadastral 1701124077, amplasat pe adresa strada Muncii 4/b, mun. Cahul”;

se completează cu literele l), m), n), o) cu următorul cuprins:

„l) un teren de 8,92 ha, cu numărul cadastral 8501211111, amplasat pe str. Cetatea Albă, orașul Ștefan Vodă;

m) un teren de 20,00 ha, cu numărul cadastral 2901321001, amplasat pe str. Nicolae Iorga, orașul Cimișlia;

n) trei terenuri: cu suprafața de 0.95570 ha, cu numărul cadastral 4310207371, cu suprafața de 0.22430 ha, cu numărul cadastral 4310207036 și cu suprafața de 0,32270 ha, cu numărul cadastral 4310207058, amplasate în satul Albinețul Vechi, raionul Fălești.

o) un teren de 8,5234 ha, cu numărul cadastral 67012060023, amplasat pe str. Dacia 40, orașul Rezina”.

Art.IV. – Articolul 283 alineatul (1) din Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera a¹⁾ cu următorul cuprins:

„a¹⁾ administrațiile zonelor economice libere pentru bunurile imobile date lor în administrare”.

Art.V. – (1) Guvernul, în termen de 3 luni:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va adopta actele normative necesare pentru executarea prezentei legi.

(2) Autoritățile administrației publice locale în termen de 3 luni vor adopta actele normative necesare privind transmiterea în gestiunea zonelor economice libere a terenurilor publice specificate în prezenta lege pentru crearea subzonelor respective.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă Informativă
la proiectul de lege privind modificarea
și completarea unor acte legislative

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea susținerii investitorilor autohtoni și străini în realizarea proiectelor investiționale strategice și a proiectelor cu efect multiplicator pentru economia națională prin asistență în inițierea și realizarea proiectelor investiționale în domeniul industrial, prin asigurarea unei activități eficiente în zonele economice libere în vederea majorării investițiilor și volumului producției industriale fabricate.

Ținem să constatăm că ultimele ajustări ale cadrului legal a contribuit la realizarea mai multor proiecte investiționale de importanță națională a 12 companii cu capital străin din Republica Moldova, și anume: „Draexlmaier Automotive” SRL (mun. Bălți), „Gebauer&Griller” SRL (mun. Bălți), „La Trivineta Cavi Development” SRL (or. Strășeni), „Sumitomo Electric Bordnetze GmbH” (or. Orhei), „Fujikura Automotive” SRL (mun. Chișinău), „Lear Corporation” SRL (or. Ungheni), „Euro Yarns” SRL (or. Ungheni), „Tera-Impex” SRL (or. Vulcănești), „Ispan-Lux” SRL (or. Taraclia), „Coroplast” SRL (or. Căușeni), etc. Atragem atenția că unele din aceste companii au ca obiectiv extinderea afacerilor prin realizarea altor proiecte investiționale în zonele libere unele fiind în derulare.

Volumul total al investițiilor în zonele economice libere, pe întreaga perioadă de activitate ale acestora, conform situației din 01.10.2017 a constituit 347,3 mil. dolari SUA, astfel s-a înregistrat o majorare a volumului total de investiții cu 39,1% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2016. Astfel, în 9 luni 2017 s-au investit 62 mil. dolari SUA. Volumul total al vânzărilor nete ale producției industriale, fabricate de către rezidenții zonelor libere în perioada ianuarie – septembrie 2017 s-a majorat cu 15,1 % (în prețuri curente) față de perioada corespunzătoare a anului 2016 și a constituit 3686,0 mil. lei. Numărul de angajați ai rezidenților a sporit față de perioada similară 2016 cu 63,3% și a constituit 10800 persoane.

Astfel, în scopul optimizării teritoriului zonelor economice libere precum și impulsivării și mai departe a acestor zone, proiectul de lege prevede eficientizarea și extinderea ZEL „Ungheni-Business”, Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău” și ZEL „Bălți”.

Zona Economică Liberă „Ungheni-Business”

Zona Economică Liberă „Ungheni-Business” a fost creată prin Legea Nr. 1295-XV la data de 25.07.2002 pe o perioadă de 42 ani. Zona liberă este amplasată în zona industrială a mun. Ungheni, pe o suprafață de 42,34 ha (cu extinderea acesteia pînă la 351,7 ha).

În ZEL „Ungheni-Business” activează 36 de rezidenți cu diverse genuri de activitate ca: producerea de echipamente pentru autoturisme (huse), producerea mobilei, fabricarea covoarelor, producerea firelor sintetice și de lînă, fabricarea

încălțăminte, producerea cablurilor și cablajelor electronice și electrice, producerea lacurilor și vopselelor pentru autoturisme, etc.

În prezent principalii indicatori economici ale zonei libere sunt:

- Volumul investițiilor - 74,5 milioane USD;
- Numărul de angajați - 2802 persoane;
- Volumul vânzărilor anuale (2017) - 2,4 miliarde lei;
- Taxe și impozite - 85,7 milioane lei.

Este de menționat faptul că pînă în anul 2016 ZEL „Ungheni-Business” a fost poziționată pe locul I din cele 7 zone libere din țară la 2 indicatori și anume volumul vânzărilor și volumul investițiilor.

În acest context, este de menționat că, circa 88% din teritoriul ZEL „Ungheni-Business” este deja valorificat, pe de o parte este un indicator bucurător că zona liberă este lucrativă, pe de altă parte nu sunt platforme investiționale pentru alți investitori. De aceea, un obiectiv de bază pe care ni l-am propus este extinderea zonei libere. Astfel, au fost identificate terenuri noi în raioanele învecinate Călărași și Nisporeni. Mai mult ca atît, autoritățile publice locale ale acestor localități au înaintat în adresa Administrației ZEL „Ungheni-Business” scrisori de intenții în vederea creării subzonelor economice libere.

Totodată, se propune micșorarea suprafeței zonei libere din com.Zagarancea, r-nul Ungheni fiind condiționată de faptul nerealizării proiectului ceh privind construcția centralei termo-electrice precum și excluderea teritoriului S.R.L. „BNV” și S.A. „Ceramica – Ungheni”.

În această ordine de idei, venim cu solicitarea de includere suplimentară în componența ZEL „Ungheni-Business” a mai multor locații, după cum urmează:

- un teren de 19,1803 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale 9201105135, 9201105136, 9201105148, 9201105010, amplasat pe str. Ghenadie Cristiuc, 1, mun. Ungheni;

- un teren de 32,2695 ha, cu numărul cadastral 25442010170, amplasat în extravilanul comunei Tuzara, raionul Călărași;

- două terenuri: cu suprafața de 23,7083 ha, cu numărul cadastral 6001305.036, amplasat pe str. Sfîntul Gheorghe, orașul Nisporeni și cu suprafața de 2,4070 ha, cu numărul cadastral 6001203168, amplasat pe str. Toma Ciorba, 2, orașul Nisporeni.

Totodată, proiectul de lege conține recomandarea auditului privind descifrarea în lege a zonei în cauză fiind enumerate sectoarele de teren cu numerele cadastrale respective.

Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău”

Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău” este creată prin Legea nr.625-XIII din 3 noiembrie 1995 „Cu privire la Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău”, amplasată în capitala țării - mun. Chișinău, ocupă suprafața de 23,61 ha. Termenul funcționării ei a fost stabilit pînă în anul 2035.

În ZAL „Expo-Business-Chișinău” sunt înregistrați 43 de rezidenți, capitalul statutar al cărora reprezintă 11 țări ale lumii. Rezidenții se ocupă cu producția industrială a mărfurilor de export, a materialelor de construcție, a vinurilor, divinurilor și operațiuni de sortare, marcarea, ambalare și alte asemenea operațiuni cu mărfurile tranzitate prin teritoriul vamal al Republicii Moldova.

În această ordine de idei, se solicită includerea suplimentară în componența ZAL „Expo-Business-Chișinău” a mai multor locații, după cum urmează:

- un teren de 17,89 ha, format din sectoarele de teren cu numerele cadastrale , 0111222033, 011122203301, 011122203302, 011122203303, 011122203304, 011122203305, 011122203306, 011122203307, 011122203308, 011122203309, 011122203310, 011122203311, 011122203312, 0111222052, 011122205201, 011122205202, amplasat pe str. Industrială 3 și 3/1, orașul Sîngera.”.

Zona Economică Liberă „Bălți”

Zona Economică Liberă „Bălți” a fost înființată prin Legea nr.26 din 4 martie 2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” pe un termen de 25 de ani.

Pe parcursul activității sale, zona liberă a cunoscut o dezvoltare continuă și dinamică, marcată de realizarea unor proiecte de importanță strategică pentru țară.

Astfel, la finele anului 2017 ZEL „Bălți” avea 55 companii rezidente (dintre care 15 înregistrate în anul 2017), investițiile totale ale acestora au constituit cca. 162 milioane USD (din care peste 66 milioane USD realizate în 2017), rezidenții zonei au creat peste 6200 locuri de muncă directe (din care mai mult de 2700 în anul 2017) cu un salariu mediu de peste 11600 lei. Cifra de afaceri totală a rezidenților ZEL „Bălți” a constituit în anul 2017 mai mult de 4 miliarde lei, dintre care 2,75 miliarde lei – vânzări de producție industrială (inclusiv aproape 2,5 miliarde lei – exporturi). Sunt rezultate care aproape egalează sau chiar depășesc rezultatele tuturor celorlalte zone economice libere din țară luate împreună. Mai mult, potențialul ZEL „Bălți” încă nu a fost valorificat pe deplin. În anul curent se așteaptă investiții suplimentare de peste 110 milioane USD, care vor genera alte cca. 8 mii locuri de muncă și vor crește cifra vânzărilor totale de producție industrială până la cca. 6,6 miliarde lei.

În afară de aceasta, Administrația ZEL „Bălți” negociază la moment mai multe proiecte investiționale potențiale, dar și a inițiat un șir de proiecte care vor necesita în viitor locații și spații de producere suplimentare, de care ZEL „Bălți” nu dispune acum. Este vorba despre un program de conectare a IMM-urile locale la corporațiile multinaționale rezidente ale zonei, dar și activități de sprijin pentru start-upuri, stimularea inovării și transferului tehnologic. Toate aceste proiecte au potențialul să impulsioneze și mai mult rezultatele zonei, cu multiple efecte benefice pentru economia țării în întregime.

În această ordine de idei, se solicită includerea suplimentară în componența ZEL „Bălți” a mai multor locații, după cum urmează:

- două terenuri adiacente: cu suprafața 1,32380 ha, numărul cadastral 0300205284, amplasat pe str. Dovator 86 a, mun. Bălți și cu suprafața 1,23 ha, numărul cadastral 03002050074, amplasat pe str. Dovator 86 mun. Bălți;
- două terenuri adiacente: cu suprafața 0,27030 ha, numărul cadastral 1701124076, amplasat pe str. Muncii 4/a, mun. Cahul și suprafața 0,13240 ha, numărul cadastral 1701124077, amplasat pe adresa strada Muncii 4/b, mun. Cahul”;
- un teren de 8,92 ha, cu numărul cadastral 8501211111, amplasat pe str. Cetatea Albă, orașul Ștefan Vodă;
- un teren de 20,00 ha, cu numărul cadastral 2901321.001, amplasat pe str. Nicolae Iorga, orașul Cimișlia;
- două terenuri: cu suprafața de 2,2841 ha, cu numărul cadastral 8001105110 și cu suprafața de 0,942 ha, cu numărul cadastral 8001105092, amplasate str. Miron Costin, 2, mun. Strășeni;
- trei terenuri: cu suprafața de 0.95570 ha, cu numărul cadastral 4310207371, cu suprafața de 0.22430 ha, cu numărul cadastral 4310207036 și cu suprafața de 0,32270 ha, cu numărul cadastral 4310207058, amplasate în satul Albinețul Vechi, raionul Fălești;
- un teren de 8,5234 ha, cu numărul cadastral 67012060023, amplasat pe str. Dacia 40, orașul Rezina.

Ținem să menționăm că au fost elaborate studiile privind fezabilitate a proiectelor privind crearea subzonelor respective, care cuprind aspecte diverse: legale, organizaționale, regionale, economice, sociale și de mediu, analizate în cadrul mai multor capitole.

Eficiența economică a proiectelor a fost analizată prin prisma indicatorilor de performanță a proiectelor investiționale, și anume: rata internă a rentabilității, valoarea actualizată netă a proiectelor, raportul beneficii/costuri.

Comunicăm că au fost întocmite proiectele planurilor de amplasare a subzonelor libere, coordonate cu autoritățile corespunzătoare ale administrației publice locale.

Potrivit raportului de activitate a zonelor libere pe anul 2016 din volumul total de impozite și alte plăți obligatorii calculate, ponderea cea mai mare revine rezidenților ZEL „Bălți” (43,5%), ZEL „Ungheni-Business” (30,0%) și ZAL „Expo-Business-Chișinău” (17,6%).

Disponibilitatea de resurse umane și poziționarea geografică a terenurilor de mai sus oferă posibilități de dezvoltare economică a regiunilor respective, obținerea veniturilor și ridicarea nivelului de trai a populației.

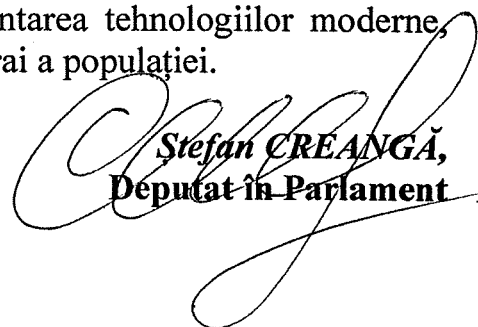
Modificările și completările specificate în proiectul de lege va diminua suprafața totală a zonelor economice libere prin optimizarea acestora și dislocarea uniformă a acestora în funcție de populația activă disponibilă a sectoarelor respective.

Un alt subiect al proiectului de lege constă în scutirea de impozitul pe bunurile imobiliare a administrațiilor zonelor economice libere pe bunurile imobile date lor în administrare. Actualmente Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, titlul VI, art. 283, scutește autoritățile publice de plata impozitului pe bunurile imobiliare.

Așa cum, potrivit Legii nr. 440 din 27.07.2001 cu privire la zonele economice libere, administrația zonei libere este un organ de stat, aceasta ar trebui să fie scutită de plata impozitului pe bunurile imobiliare.

Ținem să menționăm că propunerea în cauză vine să precizeze expres facilitatea fiscală respectivă întru evitarea unor interpretări nedorite a legii. Mai mult, ca atît, terenurile nevalorificate destinate pentru viitorii investitori la moment sunt în gestiunea administrației zonelor care reprezintă o povară financiară pentru acestea.

Concluzionând, deducem că crearea subzonelor economice libere în aceste localități va contribui la dezvoltarea social-economică atît a acestor teritorii, cît și a țării în ansamblu prin atragerea investițiilor, implementarea tehnologiilor moderne, crearea locurilor noi de muncă și ridicarea nivelului de trai a populației.

Stefan CREANGĂ,
Deputat în Parlament